

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้การเกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ
ของเกษตรกรในอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายปิยะนันท์ สุวรรณปิงคำ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คุณฤๅ ฌ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. รุจ ศิริสัตย์ลักษณ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร. สรัญญา วัลยะเสวี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในเขตอำเภอสารภีจังหวัดเชียงใหม่ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษตามแนวทางเกษตรดีที่เหมาะสมของเกษตรกรในอำเภอสารภี ตลอดจนศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 200 คน เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐานใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 57 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวนแรงงานเฉลี่ยในครอบครัว 2 คน รายได้จากการปลูกผักปลอดภัยจาก

สารพิษเฉลี่ย 3,206 บาท ต่อเดือน ขนาดพื้นที่ในการปลูกผักเฉลี่ย 1 ไร่ มีประสบการณ์ในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษเฉลี่ย 4 ปี เกษตรกรหนึ่งในสามขายผลผลิตแบบขายส่งให้แก่พ่อค้า มีเกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่งได้เข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้งต่อปี และเกษตรกรส่วนใหญ่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร 1 ครั้งต่อสัปดาห์และได้ไปดูงานเกี่ยวกับการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษปีละ 1 ครั้งและขนาดของกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วม ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกธรรมดา และมีขนาดของกลุ่ม โดยเฉลี่ยประมาณ 20 คน

ผลการศึกษาความรู้ตามหลักการเกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ นั้นพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ในระดับดี และการปฏิบัติตามการเกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามการเกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษอยู่ในระดับดีและการทดสอบสมมุติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติตามการเกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน กับ ความรู้ตามหลักการเกษตรดีที่เหมาะสมในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ

ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษตามหลักการเกษตรดีที่เหมาะสมที่สำคัญได้แก่ เมล็ดพันธุ์ไม่ได้คุณภาพและมีราคาแพง ขาดเอกสารสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง มีปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืช มีปัญหาการจำหน่ายผลผลิต มีแหล่งจำหน่ายที่ไม่แน่นอน เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตการเกษตรได้ในราคาต่ำกว่าที่คาดไว้

Thesis Title Farmers' Use of Good Agricultural Practice for Toxic Substance –Safe Vegetable Production in Saraphi District, Chiang Mai Province

Author Mr. Piyanan Suwanpingkham

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dusdee Nalampang	Chairperson
Assoc. Prof. Dr. Ruth Sirisunyaluck	Member
Dr. Sarunya Valyasevi	Member

Abstract

The objective of this research were to study the situation of Good Agricultural Practice for Toxic Substance – Safe Vegetable Production in Saraphi District, Chiang Mai Province, to study the relationship between personal characteristics, socio – economic factor towards Toxic Substance - Safe vegetable and find out problems and obstacles of farmer's use of Good Agricultural Practice for Toxic Substance Vegetable Production in Saraphi District, Chiang Mai Province.

Populations of study were 400 farmers of Toxic Substance –Safe Vegetable Growing Promotion Project in Saraphi District, Chiang Mai Province. Study by using Taro Yamane's random sampling and selected 200 samples. The instruments used for data collection were interviewed and analyzed through the application of statistics i.e., frequency, percentage, mean, maximum and minimum values, standard deviation; enter multiple regression analysis.

The results revealed that most farmers were male with the average age of 57 years old and had 4th grade education background. And average farm labor 2 persons/plantation. Their average income from vegetable was 3,206 baht per month and almost the average planting areas of 1 rai. Then experience in growing Toxic Substance - Safe Vegetable was 4 years in average. One of third farmers had sold productions to wholesale dealer. Nearly half farmers participated in Toxic Substance - Safe Vegetable training Project 1 time per year and almost farmers contacted with the government official from Department of Agriculture 1 time per week and observe to Toxic Substance - Safe Vegetable Project 1 time per year. Almost of them had common member and join group average size 20 persons.

Farmer's knowledge according to Good Agricultural Practice for Toxic Substance – Safe Vegetable, it was found that most of farmers followed to the system at good level. And farmer's practice according to Good Agricultural Practice for Toxic Substance – Safe Vegetable, found that most of farmers followed to the system at good level. From hypothesis testing, it was found the relative factors of Good Agricultural Practice for Toxic Substance – Safe Vegetable were income per month and knowledge in Good Agricultural Practice for Toxic Substance –Safe Vegetable.

The serious problems and obstacles found while cultivating the vegetable were that vegetable were damaged by plant diseases and insects; low seed quality, less market outlet, lack of land – ownership and sold production lower than expected price.